

KURSÖVERSIKT FÖR KOMMUNER

Arbetsrättsliga villkor och kollektivavtal i upphandlingar

Från rätt krav till verifierbar avtalsuppföljning

För upphandlare, inköpare, avtalscontrollers och beslutsfattare

Kompetensgapet kräver handling nu

2 av 3 granskade

upphandlingar

- saknade arbetsrättsliga krav trots riskbransch
- ojämna rutiner ökar risken för **lönedumpning och osund konkurrens**
- 2026 års treåriga satsning ger kommunerna bättre stöd
- stödet behöver omsättas i ett **gemensamt arbetssätt**

Rättsläget kräver aktuella bedömningar

- 1 Gör en dokumenterad **behövlighetsbedömning** för varje relevant upphandling.
- 2 Ställ villkor om **lön, semester och arbetstid** när lagen kräver det.
- 3 För villkoren vidare till direkt medverkande **underleverantörer**.
- 4 Säkerställ att nivåerna bygger på ett **aktuellt centralt kollektivavtal**.

Fyra moduler bygger en fungerande metod

- 1 **Bedöm behovet** – identifiera risk och rättslig grund.
- 2 **Formulera villkoren** – gör kraven tydliga och möjliga att följa upp.
- 3 **Följ upp avtalet** – arbeta planerat, riskbaserat och dokumenterat.
- 4 **Hantera avvikelser** – välj proportionerliga åtgärder och samverka rätt.

Modul 1 ger rätt beslut från början

- Förstå LOU, EU-rätten och kollektivavtalens roll.
- Identifiera riskbranscher, kontraktsrisker och berörda arbetstagare.
- Dokumentera varför villkor ska – eller inte ska – ställas.

Resultat: säkrare förstudier och mer konsekventa beslut.

Modul 2 gör kraven uppföljningsbara

- Fastställ rätt nivå för lön, arbetstid och semester.
- Skriv tydliga villkor för bevisning, ansvar och sanktioner.
- För villkoren vidare till direkt medverkande underleverantörer.

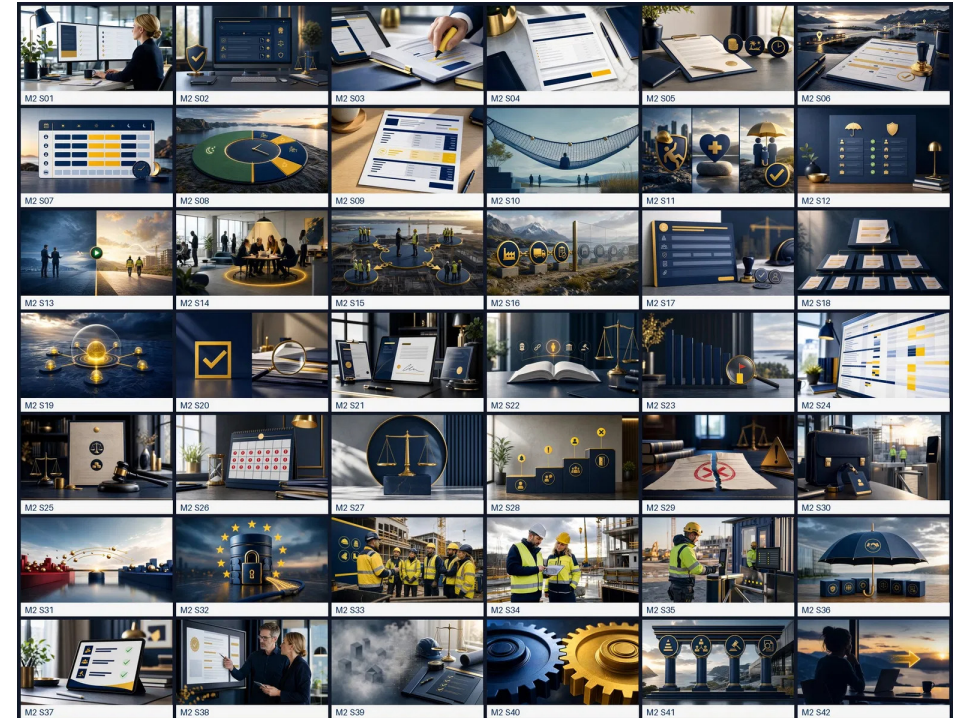
Resultat: avtal som seriösa leverantörer förstår och beställaren kan kontrollera.

Modul 3 flyttar kontrollen framåt

- Prioritera kontroller utifrån leverantör, bransch och kontrakt.
- Granska relevanta underlag med rätt dataskydd och dokumentation.
- Kombinera skrivbordskontroll med dialog, stickprov och arbetsplatsbesök.

Resultat: tidigare upptäckt och bättre underlag för åtgärder.

Modul 4 ger handlingskraft vid avvikelser

- Utred och kommunicera avvikelser på ett **rättssäkert sätt**.
- Använd rättelse, handlingsplan, vite eller hävning **proportionerligt**.
- Samverka med behöriga myndigheter vid misstanke om **arbetslivskriminalitet**.

Resultat: tydligare eskalering och starkare skydd för offentliga affärer.

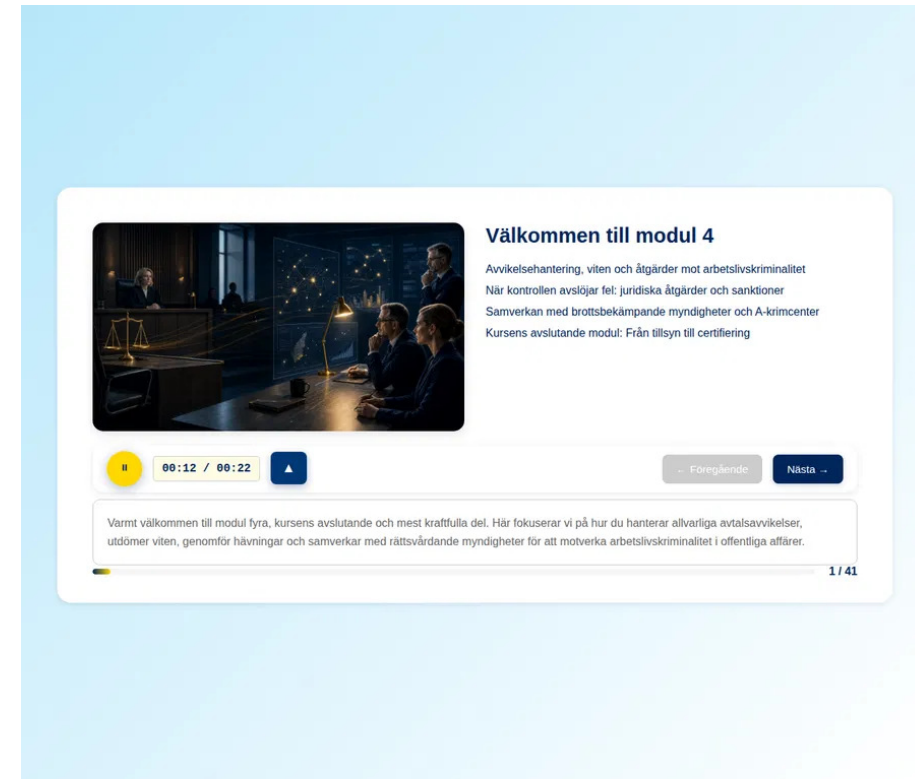
Ett gemensamt arbetssätt minskar risken

- **Upphandlare och inköpare:** Säkrare bedömningar och tydligare krav.
- **Avtalscontrollers:** Riskbaserad uppföljning och dokumenterade kontroller.
- **Jurister och strateger:** Bättre proportionalitet och intern styrning.
- **Chefer och beställare:** Tydligt ansvar och bättre beslutsunderlag.

Spelaren gör kunskapen lätt att använda

- **Bild och rubrik** ger en tydlig ingång till varje moment.
- **Punkter** sammanfattar det viktigaste för arbetet.
- **Spela eller pausa** ger kontroll över tempot.
- **Transcript, bakåt och framåt** gör innehållet enkelt att repetera.

K3 gör kompetensen verifierbar

- Tilldela kursen till rätt roller och verksamheter.
- Kombinera varje modul med Klick Datas kunskapstester.
- Följ genomförande, resultat och återkommande kompetensbehov.
- Skapa underlag för oberoende verifierbar certifiering.

Kursens fyra SCORM 1.2-paket kan även användas i andra SCORM-kompatibla LMS.

Stärk beställarkompetensen

- Skapa ett gemensamt arbetssätt för rätt krav, aktiv uppföljning och sund konkurrens.
- **Nästa steg:** tilldela kursen i K3, verifiera kunskapen och använd checklistorna i nästa relevanta upphandling.

Klick Data – Med passion för kunskap

